

## De rol van Vrouwen in Gods roeping

*Van de Opstanding tot Vandaag*

Op 8 maart werd wereldwijd Internationale Vrouwendag gevierd. Die dag bevond ik mij in het Dominicanenklooster in Huissen, waar de oecumenische vrouwensynode plaatsvond. Te midden van een kleurrijke groep vrouwen, afkomstig uit diverse geloofstradities en etnische achtergronden, voerden we diepe gesprekken over de staat van de wereld én de kerk. Onvermijdelijk kwam ook de positie van vrouwen binnen de kerk ter sprake. Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat er nog altijd een lange weg te gaan is als het gaat om echte inclusiviteit. Sterker nog, de vooruitgang die we de afgelopen decennia hebben geboekt, staat steeds vaker onder druk.

Het toeval – of misschien de voorzienigheid – wilde dat Internationale Vrouwendag dit jaar viel binnen de veertigdagentijd, de periode waarin christenen zich voorbereiden op Pasen. En Pasen, dat is het hart van ons geloof. De opstanding van Jezus Christus markeert niet alleen de overwinning op de dood, maar ook de vervulling van Gods belofte.

Laten we samen terugreizen naar het oude Israël. Het Joodse volk bereidt zich voor op Pesach, het feest dat de bevrijding uit Egypte herdenkt. Jezus viert dit feest met zijn leerlingen. Na het laatste avondmaal begeeft Hij zich naar de hof van Getsemane, waar Hij in diepe angst bidt en zich volledig overgeeft aan de wil van de Vader. Dan volgt de nacht van verraad en gevangenneming. Judas verraadt Hem met een kus. Zijn volgelingen slaan op de vlucht. Wat volgt, is een opeenstapeling van verhoren, bespottingen en wrede mishandelingen. Uiteindelijk wordt Hij ter dood veroordeeld en gekruisigd op Golgotha. Vanaf een afstand kijken zijn volgelingen waaronder enkele trouwe vrouwen toe. Jezus sterft en wordt in een nieuw graf gelegd, afgesloten met een zware steen.

Zijn mannelijke discipelen zijn ondergedoken, bang om hetzelfde lot te ondergaan. Maar drie moedige vrouwen keren terug naar het graf om Zijn lichaam te verzorgen. In hun verdriet en trouw tonen zij een onwankelbare vastberadenheid. En juist dié moed maakt dat zij de eer krijgen als eerste getuigen te zijn van de opstanding. Maria Magdalena is de eerste die de verzen Christus ontmoet. En Hij geeft haar een opdracht:

*'Ga naar mijn broeders en zeg hun dat Ik opga naar mijn Vader en uw Vader, naar mijn God en uw God.'*  
(Johannes 20:17)

Het is Maria Magdalena die als eerste de opstandingsboodschap mag verkondigen. Haar rol is geen toeval. Dit moment bevestigt dat God geen onderscheid maakt op basis van maatschappelijke conventies zoals gender of afkomst. God roept wie Hij wil – en Hij koos een vrouw om als eerste het goede nieuws te brengen.

Toch wordt in kerkelijke discussies vaak een andere Bijbeltekst aangehaald om vrouwen het zwijgen op te leggen:

*'Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten. Ik sta haar niet toe dat ze onderricht of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden.'*  
(1 Timoteüs 2:11-12)



*Ontzet en opgetogen verlieten ze haastig het graf om het aan zijn leerlingen te gaan vertellen.*

Door de eeuwen heen is deze tekst gebruikt om vrouwen uit te sluiten van kerkelijk leiderschap en prediking. Ook ik heb dit persoonlijk ervaren. Maar is het rechtvaardig om op basis van deze woorden de roeping van Maria Magdalena – en talloze andere vrouwen door de geschiedenis heen – te negeren? Denk aan Ruth, Esther, Maria, de moeder van Jezus, maar ook aan Lydia, Perpetua en Hildegard van Bingen. Stuk voor stuk vrouwen die door God zelf geroepen werden om Zijn boodschap te verspreiden.

De vraag die we ons zouden moeten stellen is niet: Wie mag het evangelie verkondigen? De echte vraag is: Hoe reageren wij op de opstandingsboodschap? Hebben wij de moed, net als de vrouwen bij het lege graf, om die boodschap met vreugde en overtuiging door te geven?

Gods roeping kent geen grenzen. Hij kijkt niet naar maatschappelijke status, geslacht of afkomst. Vrouwen hebben een wezenlijke rol gespeeld in de opstanding en in het verspreiden van het geloof. Laten we hen dan niet tegenhouden, maar juist erkennen en ondersteunen in hun roeping.

Want uiteindelijk is het niet aan de mens om te bepalen wie Gods woord mag verkondigen – dat doet God zelf.

Annelotte de Bruijn



## Kerkdiensten

### Zondag 6 april

Maranathakerk	09.30 uur	ds. Andrea Visser
Stadskerk	10.00 uur	Roy Clermons o.p.
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. Willem Boon
Studentenkerk	11.00 uur	Lieke Noortman

Collecte voor: 1. Zending: Golfstaten  
2. PGN

### Zondag 13 april Palmпасen

Maranathakerk	09.30 uur	pastor Marije Klijnsma / pastor Joska v/d Meer
Stadskerk	10.00 uur	ds. Ekkehard Muth
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	mw. Willeke Warner
Studentenkerk	11.00 uur	ds. Marieke Fernhout

Collecte voor: 1. Missionair Werk Nederland  
2. PGN

### Vrijdag 11 april

#### Taizé viering

19.30 uur in de Kleine Bartholomeüskerk in Beek

## Vieringen in de Stille Week



### Zondag 27 april

Ontmoetingserk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Stadskerk	10.00 uur	ds. Ekkehard Muth
Studentenkerk	11.00 uur	pastor Jolinde Lucas

Collecte voor: 1. Algemeen diaconaal werk  
2. PGN: onderhoud gebouwen

### Zondag 4 mei

Maranathakerk	09.30 uur	mevr. Hettie Oudelaar
Stadskerk	10.00 uur	ds. Ekkehard Muth / ds. Paul Oosterhoff
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	prof. dr. Markus Mathias

Collecte voor: 1. Hulp aan vluchtelingen uit Soedan  
2. PGN

### Witte Donderdag (17 april)

Maranathakerk	20.00 uur	ds. Wouter Slob (HA)
Ev. Lutherse Gem.	19.30 uur	ds. Marieke Fernhout (HA)
Stevenskerk	19.30 uur	ds. Ekkehard Muth

### Goede Vrijdag (18 april)

Bartholomeüskerk	19.30 uur	ds. Wouter Slob
Ev. Lutherse Gem.	19.30 uur	dhr. Esger Renkema
Stadskerk	19.30 uur	ds. Ekkehard Muth
Studentenkerk	15.00 uur	ds. Marieke Fernhout

### Stille Zaterdag (19 april)

Ontmoetingskerk	21.30 uur	ds. Wouter Slob
Stadskerk	22.30 uur	ds. Ekkehard Muth
Studentenkerk	21.30 uur	ds. Marieke Fernhout

### 1e Paasdag (zondag 20 april)

Bartholomeuskerk	10.00 uur	dhr. Egbert Fokkema
Maranathakerk	09.30 uur	ds. Wouter Slob
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	Theo van Driel
Stadskerk	10.00 uur	ds. Pieter Endedijk

Collecte voor: 1. Huis van Compassie  
2. PGN

### Zondag 18 mei

Maranathakerk	09.30 uur	Kliederkerk
Stadskerk	10.00 uur	ds. Richart Huijzer
Ev. Lutherse Gem.	10.00 uur	ds. Wietske Tinga

Collecte voor: 1. Stichting Kruispunt Nijmegen  
2. PGN

## Moet het wel over God gaan?

Annelotte de Bruijn gunde ons in haar column "Mag het nog wel over God gaan?" een inkijkje in haar aarzeling om God ter sprake te brengen. Haar overwegingen hebben me behoorlijk bezig gehouden.

Voorop gesteld: ik heb makkelijk praten, want ik ben dominee. Nu was er eens een douanier bij de grens van het voormalig Oost-Duitsland die de inhoud van mijn togakoffer niet kon thuisbrengen en naar mijn beroep vroeg. Pfarrer, zei ik, en hij: ach so... Die meewarigheid ben ik het gewone leven wel vaker tegengekomen. Maar meestal reageren mensen minstens met enig respect en kan geloof tamelijk vanzelfsprekend benoemd worden.

Niet overal. Soms is God of je geloof inbrengen beter van niet. Misschien praat ik nu over verleden tijd, en ja dat is het geval. Vrij lange tijd ontweek ik gesprek over geloof of over God, in kringen waar men mijn variant van geloof als afvalligheid beoordeelde. Dat was het beste, dacht ik toen en denk ik nog steeds.

De laatste 15, 20 jaar is er meer ruimte gekomen. Verschil in geloofsbeleving wordt niet meer afgewezen en dan kan gesprek opleven. Ik heb in gesprekskringen door de jaren heen die ontwikkeling ook – met vreugde – waargenomen. Er heeft zich een klimaat ontwikkeld waarin je vrijelijk met je visie voor de dag kunt komen. Je ontmoet belangstelling in plaats van beoordeling. Noteer de winst! En ik heb het idee dat er ook in de samenleving niet meer uitsluitend allergisch gereageerd wordt op geloof.

Een hoofdstuk apart is evangelisatie. In Hoorn bestond een (achteraf gezien tanende) traditie van evangelisatie. De verzetsman Frits de Zwerver heette in het gewone leven Ds Slomp, en hij is evangelisatiepredikant in Hoorn geweest tot 1962. Ik kreeg er in 1981 de evangelisatie in mijn takenpakket, al had ik te kennen gegeven mezelf niet op een zeepkist te zien staan.

Ik bestudeerde het handboek Inleiding in de evangelistiek van Prof. J. Verkuijl, maar het boek maakte me niet enthousiast. Wat stoorde me eigenlijk? Het risico dat bij evangelisatiewerk de gelijkwaardigheid van mensen aangetast wordt is niet denkbeeldig.

Er is er een die het weet, en er is er een die het niet weet. Dat roept onmiddellijk irritatie op. Beter van niet.

En ja, ik hoef me er niet druk over te maken, het is allemaal ook voorbij. En nee, er is niets op tegen om met wie dan ook te praten over wat geloof je geeft of te laten zien waar je inspiratie vindt. Persoonlijk, en als geloofsgemeenschap, waar dat zinvol kan gebeuren.

Misschien zou Annelotte zeggen: Durf het maar!

Jan Waagmeester



## Bijbelleesrooster

dinsdag	1 april	Jesaja 56,1-8	zaterdag	26 april	Lucas 24,13-27
woensdag	2 april	Jesaja 56,9-57,6	zondag	27 april	Lucas 24,28-35
donderdag	3 april	Jesaja 57,7-13	maandag	28 april	Psalm 150
vrijdag	4 april	Jesaja 57,14-21	dinsdag	29 april	Deuteronomium 16,18-17,7
zaterdag	5 april	Jesaja 58,1-5	woensdag	30 april	Deuteronomium 17,8-20
zondag	6 april	Jesaja 58,6-14	donderdag	1 mei	Deuteronomium 18,1-8
maandag	7 april	Jesaja 59,1-8	vrijdag	2 mei	Deuteronomium 18,9-22
dinsdag	8 april	Jesaja 59,9-15a	zaterdag	3 mei	Johannes 10,1-10
woensdag	9 april	Jesaja 59,15b-21	zondag	4 mei	Johannes 10,11-21
donderdag	10 april	Psalm 36	maandag	5 mei	Johannes 10,22-30
vrijdag	11 april	Deuteronomium 16,1-8	dinsdag	6 mei	Johannes 10,31-42
zaterdag	12 april	Deuteronomium 16,9-17	woensdag	7 mei	Psalm 100
zondag	13 april	Lucas 19,29-40	donderdag	8 mei	Johannes 4,1-26
maandag	14 april	Psalm 67	vrijdag	9 mei	Johannes 4,27-42
dinsdag	15 april	Psalm 41	zaterdag	10 mei	Johannes 4,43-54
woensdag	16 april	Lucas 22,1-13	zondag	11 mei	Johannes 5,1-13
donderdag	17 april	Lucas 22,14-65	maandag	12 mei	Johannes 5,14-29
vrijdag	18 april	Lucas 22,66-23,56	dinsdag	13 mei	Johannes 5,30-47
zaterdag	19 april	Psalm 82	woensdag	14 mei	Handelingen 15,36-16,10
zondag	20 april	Johannes 1,1-17	donderdag	15 mei	Handelingen 16,11-24
maandag	21 april	Psalm 105,1-22	vrijdag	16 mei	Handelingen 16,25-34
dinsdag	22 april	Psalm 105,23-45	zaterdag	17 mei	Handelingen 16,35-40
woensdag	23 april	Lucas 24,1-12	zondag	18 mei	Psalm 71
donderdag	24 april	Psalm 102,1-18	maandag	19 mei	Johannes 8,1-11
vrijdag	25 april	Psalm 102,19-29	dinsdag	20 mei	Johannes 8,12-24



## Blik op de Kerkenraad (65)

Deze keer een impressie van slechts één kerkenraad-vergadering, namelijk die van 20 februari. In maart was er geen vergadering, wel een zogeheten 'Werkroependag'. Maar daarover verderop iets meer.

De (grote) Kerkenraad (KR) had voor zijn vergadering van de 20ste ds. Marieke Fernhout, de studentenpredikant, op bezoek. Dominee Fernhout is sinds september 2020 studentenpredikant en werd toen door onze PGN 'gezonden' als predikant met een bijzondere opdracht, zoals dat heet in kerkordelijke termen. Van haar kant had ds. Fernhout er ook behoefte aan om de Kerkenraad weer eens wat uitgebreider te informeren over het reilen en zeilen van de Studentenkern en in het bijzonder over haar rol daarbinnen. Naast een uitgebreide(re) informatieronde door de zeven thematische werkgroepen – een telkens terugkerend agendapunt – was Marieke verhaal deze keer eigenlijk het belangrijkste agendapunt.

De KR vindt het van groot belang dat er met de 'gezonden' predikanten een goede verhouding bestaat en dat de informatiekanaalen over en weer open staan. Dit kan naar elkaar toe namelijk een ondersteunende en versterkende werking hebben. Ondersteunend hierbij zijn de op geregelde tijden in Over & Weer opgenomen interviews met door ons 'gezonden' predikanten/geestelijk verzorgers binnen het Nijmeegse werkveld. Zoals een van de vorige keren met mw. Stefien Jansen, in deze editie met mw. Anneke de Vries en in een volgende Over & Weer met Marieke Fernhout.

### Veel inzet doordeweeks

Ds. Fernhout ging uitvoerig in op doordeweekse activiteiten in de Studentenkern, die zij met haar collega-pastores organiseert. Die activiteiten variëren van gespreksgroepen, via Taizé-vieringen tot gezamenlijke (thematische) maaltijden. Maaltijden die de studenten dan zelf klaarmaken. In het gebouwencomplex van de Studentenkern bevindt zich namelijk een keuken en een grote zitkamer, annex gezellige leeshoek. Ook is zij druk met individuele gesprekken, want er zijn nogal wat studenten die behoefte hebben aan een vertrouwelijk, zingevend gesprek. Voor een heel groot deel bestaat de studentenpopulatie die deelneemt aan deze doordeweekse activiteiten uit internationale jongeren. Ds. Fernhout vertelde over dit alles met veel enthousiasme. Zij vindt dat ze hierbinnen goed haar ei kwijt kan en dat haar inzet ertoe doet. Wat haar weer veel energie geeft.

### Vieringen Studentenkern

Wat anders is het met de zondagse oecumenische vieringen. Het grootste deel van de bezoekers bestaat uit oudere mensen. Mensen die het stadium van student al vele jaren gepasseerd zijn, of die ooit aan de Radbouduniversiteit hebben gewerkt. Want de Studentenkern is er zeker ook voor het universiteitspersoneel. Studenten zijn er helaas sporadisch. Dat betreurt zij ten zeerste. Bij tijd en wijle komt bij haar dan ook de vraag op: van wie ben ik nu eigenlijk de predikant...? De doelgroep waar de Studentenkern volgens de statuten op gericht is, sluit namelijk niet meer aan bij de samenstelling van de huidige bezoekersgroep. Die situatie begint in haar ogen wel een probleem te worden.

De KR ontving met veel genoegen de informatie over de doordeweekse activiteiten, maar wenste haar alle wijsheid toe in het dilemma rondom de zondagse vieringen.



### Inzet voor 'buitenleden'

Nog een korte melding vanuit de werkgroep Pastoraat. Enkele leden van deze werkgroep zijn bezig met een experiment om voor 'buitenleden' (bezoekers van onze PGN-vieringen die buiten Nijmegen wonen) zogeheten groothuisbezoeken te organiseren.

Onlangs was de eerste bijeenkomst in Malden, én was geslaagd; in Grave echter niet (amper belangstelling). In de regio Beuningen/Ewijk moet er nog eentje worden georganiseerd. Er zal in elk geval voor Grave e.o. bekeken moeten worden of een andere formule meer succes oplevert.

### Opnieuw een ouderling verkozen

Tot slot van deze vergadering heeft de KR bij acclamatie mw. Liesbeth Smallegange verkozen als ouderling. Deze verkiezing werd recent via het Zondagsnieuws aan de gemeente bekend gemaakt. Aangezien er geen bezwaren waren, kon de bevestiging door ds. Wouter Slob plaatsvinden op zondag 9 maart in de Maranathakerk, tegelijk met de eerder verkozen ouderling mw. Van de Streek en ouderling-kerkenmeester dhr. Rubens.

### Werkroependag 2025

Op 22 maart werd voor de leden van de werkgroepen en Kerkenraad de zogeheten 'Werkroependag 2025' gehouden – een zaterdag van onderlinge informatie, bezieling en een gezamenlijke activiteit. Centraal thema was 'bezinning'. Die dag vond deze keer plaats in de Maranathakerk. Vorig jaar was de Ontmoetingskerk de plek van samenkomst. Over deze dag zal in de volgende Over & Weer een impressie worden gegeven.

Gerbrand Hoek, scriba

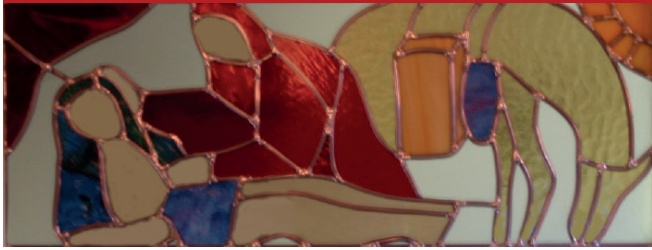
## Kerkdienst online (terug)kijken



U kunt de diensten van de Ontmoetingskerk en Maranathakerk via internet beluisteren of (terug)kijken:

[www.pkn-nijmegen.nl/eredienst/kerkdiensten-online](http://www.pkn-nijmegen.nl/eredienst/kerkdiensten-online)

## Diaconale collecten



Op 27 april en 11 mei zijn de diaconale collecten bestemd voor het werk van de eigen diaconie of voor nog nader te bepalen diaconale doelen.

### 6 april - Zending (Kerk in Actie):

#### De kracht van bijbelverhalen in de Golfstaten

In de Golfstaten werken miljoenen arbeidsmigranten. Ze maken lange werkdagen onder erbarmelijke omstandigheden om geld te verdienen voor hun familie ver weg. Veel van deze arbeidsmigranten zijn christen en willen graag meer weten over de Bijbel, maar kunnen zelf niet lezen. Deze collecte draagt bij aan het werk van het Bijbelgenootschap in de Golfstaten. Dit Bijbelgenootschap traint voorgangers in een vertelmethodiek waarbij bijbelverhalen mondeling worden doorgegeven. De eeuwenoude verhalen komen zo tot leven en krijgen betekenis in het leven van alledag.

### 13 april (Palmzondag) - Missionaire kansen met Pasen

Met het landelijke evenement The Passion komt het paasverhaal bij miljoenen mensen in de huiskamer. Een missionaire kans! Daarom biedt de Protestantse Kerk rond de uitzending van The Passion diverse initiatieven aan. Kerken kunnen met een Passionpakket voor buurtbewoners een kijkavond organiseren en over de betekenis van Pasen doorpraten. Voor kijkers thuis is er online verdiepend materiaal en een magazine. De collecte ondersteunt deze activiteiten. Meer info op: [kerkinactie.nl/collecterooster](http://kerkinactie.nl/collecterooster)

### 20 april (Pasen) - Huis van Compassie Nijmegen

Het Huis van Compassie in Nijmegen is een laagdrempelige plek waar allerlei activiteiten plaatsvinden, hierbij staat compassie met mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie centraal. Compassie met bijvoorbeeld daklozen, ongedocumenteerde vreemdelingen, mensen in armoede en mensen die sociaal geïsoleerd zijn. Tegelijkertijd zijn de activiteiten juist ook bedoeld voor mensen die het goed vergaat, omdat de ontmoeting tussen verschillende groepen mensen kan leiden tot wederzijds begrip en respect. U kunt denken aan activiteiten als taalles, maatjesprojecten, acties tegen voedselverspilling en een inlooppunt bij verlies en rouw. Meer info op: [huisvancompassienijmegen.nl](http://huisvancompassienijmegen.nl)

### 4 mei - Noodhulp Soedan (Kerk in Actie)

Op 5 mei vieren we dat wij in Nederland al 80 jaar in vrijheid leven. Omdat dat lang niet voor iedereen op de wereld zo is, collecteren we op 4 mei voor mensen die lijden onder een oorlog: de bevolking van Soedan. Sinds de uitbraak van een burgeroorlog in Soedan in 2023 zijn duizenden mensen omgekomen en miljoenen op de vlucht geslagen. Via haar internationale (kerkelijke) netwerk biedt Kerk in Actie hulp aan vluchtelingen in Soedan en buurlanden Zuid-Soedan en Ethiopië. Ze ontvangen landbouwmaterialen, drinkwater, keukengerei, zeep en wasmiddel. Op opvanglocaties kunnen kinderen sport, spel, onderwijs en traumahulp krijgen. Meer info op: [kerkinactie.nl/soedan](http://kerkinactie.nl/soedan)

## GO en zwaar weer op komst

GO@PKN-Nijmegen.nl



Als oorlogskind geboren, heb ik de ellende van die tijd niet bewust meegemaakt. Wel heb ik diverse verhalen gehoord van mijn familie. Mijn moeder was 7 maanden zwanger toen mijn vader werd opgepakt en in het gijzelaarskamp Sint Michelsgestel werd vastgezet; vandaar ook mijn naam, Michèle.

Omdat hij ziek werd en de Duitsers dat lastig vonden, mocht hij met de Kerst naar huis. Ik leerde (in Rotterdam) automatisch tegen een muur aan te gaan staan als er vliegtuigen overkwamen.

De vriend van mijn tante kwam om en mijn latere schoonmoeder kreeg een miskraam toen de Duitsers een huiszoeving bij haar deden. Nee, ik hoop dat we niet opnieuw in oorlog komen. Het geeft een angstig gevoel. Zoiets als toen ik met mijn zoon en familie aan het zeilen was op een Fries meer. Het weerbericht voorspelde wind, maar geen storm en dat werd het toch. Midden op het water zitten en eerst de fok reven, maar dan het grootzeil haast niet kunnen laten zakken.... Dat was een angstaanjagend gebeuren. Zo lijkt de onrust over een oorlog ook aan te voelen. Daarom gebruikten we met de JIP-dienst op zondag 9 februari ook dit beeld.



En gingen dieper in op vrede, liefde en verbondenheid.

Mij werd gevraagd naar de zelfgemaakte teksten van de liederen uit de JIP-dienst, U vindt ze op de volgende pagina, bij het inkijken dat Liesbeth Smallegange schreef n.a.v. de 'onderwegdienst' georganiseerd door de gespreksgroep JIP.

Michèle van der Steenstraten

## Kampweekend



Jeugd & Jongeren

Op 24 en 25 mei sluiten we het jaar traditiegetrouw af met een gezellig en actief kampweekend voor alle kinderen (en hun ouders). Een hoogtepunt van het jaar!

Dit jaar organiseren we het kamp bij de scouting in Cuijk.

Werkgroep Jeugd & Jongeren

## Inkijkje in het proces van een onderwegdienst in wording

**Inmiddels is het een ingeburgerd fenomeen: een groep mensen bereidt een kerkdienst voor. De gespreksgroep JIP was op zondag 9 februari jl. aan de beurt.**

We zijn ter voorbereiding twee keer bijeen gekomen en hebben de derde bijeenkomst de laatste puntjes op de i gezet. Mooi wat er dan ontstaat. In eerste instantie pakten we het thema "wachten" op, n.a.v. een voorstelling die we met elkaar hadden bijgewoond. Dat ging over asielzoekers, die vaak lange tijd -uitzichtloos en toch hoop houdend - moeten wachten.

Toen kwam het op wachten op onheil. Gerelateerd aan de woorden die Mark Rutte uitsprak om ons voor te bereiden op een oorlogsmentaliteit. Huh, hoe doe je dat dan? Passief, angstig afwachten? Hamsteren? De barricade op? Wat kan je doen?

Een mooie invalshoek kwam van Willem, die vertelde wat hij in zijn zeilboot doet, als de wind is gaan liggen en je dus moet wachten. Allerlei werkzaamheden zijn dan uitvoerbaar en nuttig.

We vroegen ons hardop af wat we zelf zouden doen als je echt met oorlog te maken krijgt. Hoe heldhaftig, angstig of egoïstisch ben je dan?

De associaties vlogen heen en weer. Regina probeerde er een verslag van te maken.

In de tijd tussen de eerste en tweede bijeenkomst, kwam er via Facebook een plaatje van een duif tevoorschijn met een verrassende en hoopgevende tekst: Wat zou er gebeuren als iedereen zich gaat voorbereiden op vrede?! Zou dat niet een geweldige invalshoek zijn! Ook voor onze Jip-kerkdienst?!

Zo bouwden we door op inhoud en vorm van de dienst. Dat is zo mooi als je het zelf mag vormgeven, dan kan je ook experimenteren.

Het beeld van de boot bleef hangen: we zitten immers allemaal in hetzelfde schuitje. En als we iets anders willen, moeten we het over een andere boeg gooien. In onze ogen pasten de lezingen van Noach (en de duif en de regenboog) hierbij evenals Jezus die de discipelen uitnodigt om de netten juist aan de andere kant uit te gooien. Michelle bedacht passende teksten op bestaande liederen, Jenneke werd enthousiast om muziek te gaan spelen die hierbij aansloot.

*Oorlog, vrede, donkere wolken zeggen er is storm op til.  
Volken strijden tegen volken. Schepping, dit is niet Gods wil.  
Als we voor de vrede kiezen, is het samen verder gaan.  
Luisteren en ons verbinden, liefdevol naast de ander staan.*

We kozen niet voor een overdenking, maar wilden twee keer een tweespraak houden, in een bootje. Daar kwam het overlevingspakket en het vredespakket aan de orde.

Het eerste pakket benadrukte het materiele; wat heb je nodig om een paar dagen te overleven? Het tweede "pakket" gaat over solidariteit, saamhorigheid, het omzien naar elkaar.

Tijdens de dienst haalde Edward bij de kerkgangers de voorbeden op, die ter plekke door de inbrenger zelf werden uitgesproken. Renate stak de kaarsjes aan.

In de Kerkplus activiteit spraken we erover door.

We kregen de respons dat we een onderwerp aankaartten dat leeft. We spraken over de vraag wat we als kerkgemeenschap kunnen betekenen voor elkaar in een onzekere tijd. Het werd een levendig gesprek met grote betrokkenheid en openheid. Iemand sprak uit hoop en vertrouwen te houden en vatte het samen in de woorden van geloof, hoop en liefde. Een ander haakte erop in en vertelde – ondanks dat haar kinderen haar voor gek verklaarden- een tattoo te hebben gezet na een doorstane, zware operatie met de symbolen van geloof, hoop en liefde.

Mooi om met elkaar te delen, waar je bang voor bent, waar je hoop uit put en hoe je er voor elkaar wil zijn!

U kunt terug kijken als u deze dienst heeft gemist. Op de achterpagina va deze Over & Weer kunt u enkele foto's van deze bijzondere dienst bekijken. En in het kader hieronder staan de zelfgemaakte liederen, die Michèle in haar GO-artikel al aankondigde.

Uit de gespreksgroep JIP,  
Liesbeth Smallegange



### Op de wijs van: Lied 441

Hoe zal ik U ontvangen

Het water was gekomen:  
steeds meer en overal.  
't Ging d'aarde overstroomden,  
ja, ied're berg, elk dal.  
Zou er ooit gras weer groeien?  
En er weer bomen staan?  
Want in de ark was 't wachten;  
zou dit ooit over gaan.

Door de woestijn getrokken,  
een volk, vaak moe en bang,  
Op weg naar het beloofde,  
wel veertig jaren lang.  
Verwachten werd tot wachten  
en dat leek eindeloos.  
Vergeten de gedachte,  
dat God die weg verkoos.

Wij zijn ervoor gewaarschuwd:  
de oorlog is nabij.  
Zijn wij daarop aan 't wachten?  
Hoe lang zijn wij nog vrij?  
Wij bidden om de vrede,  
de kerststal nog in 't hoofd.  
Wij bidden om de vrede,  
door engelen beloofd.

### Op de wijs van: Lied 727

Voor alle heiligen in de heerlijkheid

Oorlog of vrede, door op wacht  
te staan  
En af te wachten, zullen we  
vergaan.  
Laat ons de handen in elkander  
slaan.  
Halleluja, halleluja.

Christus liet zien de weg die je  
kunt gaan:  
Hij zag vol liefde medemensen  
aan.  
Liefde, zo'n liefde is niet te ver-  
slaan.  
Halleluja, halleluja.







## Ik geef het stokje door aan...

### Voor de rubriek 'Ik geef het stokje door aan...' ben ik in gesprek gegaan met Co Heurter.

Co is een bekend gezicht in de Maranathakerk, ik kom haar bijna altijd tegen als ik de dienst bezoek, of zelf een taak heb.

Ik kende Co al van een aantal jaren geleden. Toen hebben we een buurtwandeling gemaakt en over onszelf verteld. Toen ik bedacht om haar voor deze rubriek te interviewen, had ik meteen haar adres in de Antilooptstraat in gedachten. Nou, dat klopte: 49 jaar heeft ze daar gewoond. Maar Co sinds 2019 nog dichterbij de kerk: de Pandastraat. Recht tegenover: vanaf bij haar vóór is het rechts de hoek om, en ze loopt binnen 100 meter op het kerkgebouw af.



Goed, ons gesprek. Op donderdagavond 6 februari. Aan de grote tafel, met thee en sprits. Aan gespreksstof geen gebrek, want Co heeft veel meegemaakt in bijna 89 (!) jaar.

Geboren als oudste dochter van 10 kinderen van een fruitkweker uit Almkerk, Land van Heusden en Altena, hielp ze eerst moeder in de huishouding van het grote gezin. Later heeft ze haar typediploma gehaald via de avondschool, waar ze ook steno en talen leerde. Haar eerste baan was op een advocatenkantoor in Gorinchem. Co beschrijft dat als 'een mooie tijd', ze leerde veel. Ze had met interessante gerechtszaken te maken.

In 1960 trouwde ze met Ton. Hij was schilder. Ton werd Uitvoerder bij Philips in Nijmegen, met 24 mensen onder zich. Zo kwamen ze in Nijmegen terecht. Co heeft 3 zoons en 1 dochter, en inmiddels 6 kleinkinderen. In 2005 overleed Ton en is ze alleen.

#### Actief?

Ja, dat kun je Co wel noemen. Haar bijna 89 jaartjes beginnen mee te spelen, maar wat doet (en deed) ze allemaal bij de Maranathakerk?

- de buurtcontactgroep
- de Vrouwendienst, Co is inmiddels 37 jaar medewerkster, in die jaren heeft ze vele ouderen bezocht

- ruim 10 jaar organiseerde ze het Eetcafé, samen met Ella van 2007 t/m 2015
- de gespreksgroep op dinsdag, bij Wouter
- de groep Kwiek: iedere woensdagmiddag
- en mantelzorger voor een buurvrouw, die ze altijd meeneemt als die ter kerke wil gaan en ook begeleidt als zij een afspraak heeft in het ziekenhuis

#### Thuisvoelen in onze kerk

Zeker! Gezien haar vele activiteiten. Haar Ton heeft nog samen met dhr. Paul Koers voor de roestvrijstalen letters op het kerkgebouw gezorgd. Die hangen er nog.

#### Hoe gaat het met onze kerk?

Co: We doen met zijn allen best veel bij onze kerk. Laten we blij zijn met 'hoe het gaat, en wat we hebben'. Er zijn veel kerken die het nu armer hebben.

#### Weinig jeugd

Co: dat komt doordat voor de meeste jeugd zondag de sportdag is. Dat is voor hen heel gewoon. En je kunt tegenwoordig op zondag volop winkelen. Dat doen ook veel mensen. Co: 'Zou het verhaal van de 5 broden en 2 vissen ook op zondag zijn geweest?'

#### Hoe staat ze in het leven?

Haar grootste geschenk noemt ze regelmatig: dat ze naar andere mensen mag omkijken. Die komen 'op haar pad', zoals ze dat noemt. En Co gaat met de tijd mee: ze heeft een mobiel, waar ze al haar bankzaken op doet, en een laptop voor internet. Co leeft ook digitaal.

Co, dankjewel! En geef het stokje door aan..?

Bart van Opstal

### Activiteit

#### Sedermaaltijd

Op 17 april, Witte Donderdag, gedenken we dat Jezus voor de laatste keer de Sedermaaltijd vierde met Zijn leerlingen.

We willen u van harte uitnodigen om deel te nemen aan deze maaltijd die gehouden zal worden in de Maranathakerk.

We beginnen om 18.30 uur en vragen u om zelf belegd brood mee te nemen, wij zullen dit met elkaar delen. Deze bijzondere maaltijd zal overgaan in een viering.

Opgeven kan bij Ati de Jong: [aatjedejong@outlook.com](mailto:aatjedejong@outlook.com) of Marlies van Esschoten: [marlies22@hotmail.com](mailto:marlies22@hotmail.com)



# Nieuws vanuit de vierplekken



## Contactadressen

### Pastores

Neem contact op met een van de pastores als u behoefte heeft aan een pastoraal gesprek of als u praktische hulp nodig heeft. Voelt u niet bezwaard, daar zijn onze pastores voor.

- Ds. Wouter Slob:  
tel. 06 - 191 778 44  
[wouter.slob@pkn-nijmegen.nl](mailto:wouter.slob@pkn-nijmegen.nl)
- Marije Klijnsma:  
tel. 06 - 190 474 40  
[marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl](mailto:marije.klijnsma@pkn-nijmegen.nl)

### Vertrouwenspersonen

- Gerda Sollie:  
[solliegerda@gmail.com](mailto:solliegerda@gmail.com)
- Thomas van Heerde:  
[vanheerdethomas@gmail.com](mailto:vanheerdethomas@gmail.com)

## Geboorte

### Hans de Haan (1943 – 2025)

Op 22 februari overleed Johannes Frederik (Hans) de Haan. Het ging al geruime tijd niet zo goed met Hans, en hij had reden gezien om een gesprek te plannen om wat 'afspraken te maken', maar het 'zou zo'n vaart wel niet lopen.' Toch wel, de afspraak hebben we in het ziekenhuis door laten gaan, twee dagen later is hij overleden. Met een grote maatschappelijk staat van dienst, was het een man van genoeg woorden. Hij was gewend om zijn mening te geven, en schreef die ook graag op: vele tientallen columns stelde hij op en stuurde hij rond aan belangstellenden. Toch koos hij een tekst van Prediker uit voor de uitvaartplechtigheid: niet de verdienste, maar de dankbaarheid maakt het leven waardevol. Genieten kon hij daarbij, van lekker eten, samenzijn met geliefden en vrienden, en ook van kerkdiensten, waaronder zeker ook het orgelspel. Hij had de dankdienst daarom graag onder het orgel in de Stevenskerk willen houden, maar die was niet beschikbaar. Uitgeweken naar Groesbeek hebben we daar de dienst gehouden. Daags erna hebben we zijn lichaam in familiekring aan de schoot der aarde toevertrouwd.

Ds Wouter Slob

In het vormings- en gezins-werk kon ze haar plek uiteindelijk beter vinden. Toen ze de honderd naderde, voelde ze haar einde aankomen. En wilde zich voorbereiden; als altijd nam ze de regie. Zo klopte ze bij ondergetekende aan. Omdat delen zo belangrijk was, hebben we in december met een kleine kring van geliefden rond haar het avondmaal gevierd, in Kleef omdat haar neef Teun de ruimte er voor had. Een bijzondere samenkomst. Ook bij de herdenkingsdienst zou avondmaal gevierd moeten worden: breken en delen. Zo hebben we het ook gedaan. Een fles wijn die ik na het eerste gesprek meekreeg heb ik niet opgedronken, maar bewaard voor de plechtigheid. Teun naam het brood mee uit Duitsland. We delen van wat we zelf bijeen brengen. Zo namen we afscheid van deze markante en geliefde vrouw.

Ds Wouter Slob

### Ina Meewis – Winkel (1928 – 2025)

Sinds ze haar intrek had genomen in het Gouden Hart was mw Ina Meewis bij onze gemeente betrokken. Ze was toen al in de winter van haar leven en kon de zondagse diensten nog maar éénmaal bezoeken. Vaker kwam ze, dankzij de inzet van haar zoon Gerard, bij de middagen van de PVD. En onderhielden de PVD-dames en ondergetekende contact met bezoeken. Het kon even wat moeite kosten om geplaatst te worden, maar dan schoof ze gemakkelijk in haar routine van beleefdheid en voorkomendheid. Een ontwikkelde en belezen vrouw, die van alles had ondernomen en meegemaakt. Ze zou zelfs ooit een zoen van Charles de Gaulle hebben gehad. Ze sprak daarbij uitstekend Frans. Mogelijk was de basis daarvoor gelegd op dezelfde lagere school als die ikzelf





heb bezocht. Er zat weliswaar zo'n 35 jaar tussen, maar de herkenning was groot want zij kwam uit dezelfde wijk als ikzelf.

Na een valpartij in november moest ze worden geopereerd en de narcose heeft haar geen goed gedaan. Ze werd opgenomen in Kalorama en als altijd bezocht haar zoon Gerard haar vrijwel dagelijks. Dat was voor Henk niet mogelijk: die woont al jarenlang in Amerika en was in september nog geweest. Hij had voor half maart al geboekt om opnieuw te komen, maar heeft het moeten vervroegen voor de uitvaart. Nauw betrokken zijn ook steeds nicht Cora en haar man Johan geweest. Op 13 maart hebben we afscheid genomen van Ina Meewis in crematorium Waalstede.

Ds Wouter Slob

### Bij de diensten

Op 30 maart zal de dienst worden geleid door een oude bekende: ds Rainer Wahl. Leuk dat hij ons weer eens opzoekt! De dienst is dan in de Ontmoetingskerk en begint om 9.30 uur.

Op 6 april zal voorgaan ds Andrea Visser. Enkele jaren geleden heeft zij als predikant met bijzondere opdracht vanuit onze gemeente een bijzondere zending gehad om als geestelijk verzorger in het CWZ te werken. Fijn dat ze weer eens bij ons voorgaat! De dienst is in de Maranathakerk en begint om 9.30.

Op 13 april is het Palmzondag en gaat pastor Marije Klijsma met anderen voor. Met palmstokken wordt het een dienst waar zeker ook kinderen zich in thuis zullen voelen. Omdat deze dienst met verschillende kerken steeds onder de gebouwen rouleert, is het dit jaar in de Maranathakerk. Inbreng vanuit de Ontmoetingskerk is er ook: het kinderkoor verleent medewerking.

### Diensten in de Stille Week

Op 17 april is het Witte Donderdag. De seidermaaltijd en de viering van de instelling van het avondmaal gaan we dit jaar in één doorlopende kerkdienst vieren en beleven. We herinneren aan de achtergrond van het Paasverhaal, we delen een feitelijke maaltijd en we vieren de instelling van het avondmaal. De dienst begint daarom al om 18.30, in de Maranathakerk. Zoals in de oudste tijden delen we van wat we zelf bijeen brengen. Iedereen wordt gevraagd inbreng aan etenswaren mee te nemen. Zie ook de aankondiging op pagina 7. Voorganger is ds Slob.

Op Goede Vrijdag, 18 april, komen we samen in de Bartholomeuskerk in Beek. In deze avonddienst staan we stil bij het lijden en sterven van Jezus. Dikwijls wordt op deze avond alleen het lijdensverhaal gelezen. Dit jaar wordt er ook (weer eens) een overweging gehouden, om stil te staan bij hoe we verzoening kunnen begrijpen. Staat 'vergoeding' of 'vergeving' centraal? De dienst begint om 19.30 uur. Ds Slob is voorganger, de cantorij van de Maranathakerk verleent medewerking.

Op 19 april vieren we in de avond de paasnacht. Na een voorbereidend gedeelte waarin we verhalen uit het Oude Testament lezen, wordt het licht van de nieuwe paaskaars binnengebracht: het teken van de opgestane Heer. Christus is opgestaan, halleluja! Zo vieren we de opstanding, en draagt de cantorij van de Ontmoetingskerk bij aan de feestvreugde. Voorganger is ds Slob. De dienst begint om 21.30 uur.

Op 20 april is het paaszondag. De nieuwe paaskaars mag branden. In de Bartholomeus kerk in Beek zal de dienst onder leiding staan van ds Egbert Fokkema. In de Maranathakerk leidt ds Slob de dienst. Medewerking wordt verleend door een projectkoor onder leiding van Tjeu Corbeij. De dienst is extra feestelijk omdat mw Michelle Veldhuis belijdenis van het geloof zal afleggen. Dubbele vreugde dus!

De 1e zondag na Pasen, dit jaar 27 april, wordt naar een tekst uit 1 Petrus 2 wel 'quasi modo genitii' genoemd: zoals pasgeboren kinderen. Het nieuwe leven vangt immers aan. Al moet het ons wel worden aangezegd, want al te zeer leven wij nog met wat er verloren heeft kunnen gaan. We lezen het verhaal van de Emmaüsgangers. Voorganger is ds Slob, de dienst vindt plaats in de Ontmoetingskerk en begint op de gewone tijd van 9.30.

Op 4 mei gaat mw Hettie Oudelaar voor in de Maranathakerk. De dienst begint om 9.30 uur.

Op 11 mei kunnen we in de Ontmoetingskerk weer luisteren naar een verhaal. Dit keer staat het verhaal van Esther centraal. Ds Bauk Zondag gaat dan voor in de Ontmoetingskerk. Het koor Joy zal ook aan de dienst meewerken. In de Bartholomeuskerk gaat ds Slob voor. Daar begint de dienst om 10.00 uur. We lezen uit Openbaring 7: 9-12 en Mattheüs 18: 15-20, en gaan eens wat dieper in op het woord 'amen'.

### Verslag kerkasiel Kampen

Op maandag 14 april willen we weer naar de Open Hof in Kampen gaan. Vermoedelijk zal nog steeds de familie Babayants daar onderdak krijgen en wordt er een doorlopende kerkdienst gaande gehouden. Hendrik Jan Bosman en Wouter Slob tekenden in op de dienst van 22.00-24.00 uur. Het is de maandag van de 40-dagentijd en dat zal doorklinken (en doorschijnen) in de dienst. We vertrekken vanaf de Maranathakerk om 20.00 uur. Info en opgave bij Hendrik Jan of Wouter.

### Studieweek

Ds Slob heeft van 20 maart tot 5 april een week studieverlof. Pastor Marije Klijsma zal waarnemen.

### Protestantse Vrouwendienst

#### *PVD Dukenburg / Lindenholt / Hatert*

Op maandag 14 april hebben wij onze Paasviering. We beginnen om kwart over drie met een lekker kopje koffie of thee en een traktatie. Om vier uur zal ds. Wouter Slob voorgaan in de Paasviering. Het thema van deze dienst zal zijn: "Het lege graf."

De heer Lolle Wynia zal zorgen voor de begeleiding tijdens de dienst. In deze dienst willen we ook samen het Heilig Avondmaal vieren. Na de dienst gaan we met elkaar van een uitgebreide broodmaaltijd genieten.

(Een livestream van deze dienst kunt u volgen via [www.ontmoetingskerk.net](http://www.ontmoetingskerk.net) (klik op beelduitzendingen). Ook kunt u de livestream volgen op uw tv-toestel. Ga hiervoor in het menu van uw afstandsbediening naar You Tube en zoek of tik in "Ontmoetingskerk Nijmegen".)

We hopen u allen te zien bij de Paasviering op maandag 14 april.

De dames van de Vrouwendienst

#### *PVD Maranathakerk*

#### **Terugblik op 18 februari**

De titel van de presentatie van Peter Schipper was "Flipje Tiel", genoemd naar het fruitbaasje, dat een lijf had van framboosjes en hoofdpersoon was in de stripverhaaltjes, waar fabriek De Betuwe als trekpleister reclame mee maakte. Een framboosje, dat elke bezoeker van Flipjes lijf te proeven kreeg, smaakte prima!



Peter heeft ons een boeiend verhaal verteld over de geschiedenis van De Betuwe. Zijn vrouw Tineke had lekkere jams in leuke cadeauverpakking uitgesteld om te verkopen. Ze gingen grif van de hand.



### Afscheid van medewerkster Joke Verhagen

Deze middag hebben we in de pauze afscheid genomen van Joke Verhagen. Zij had te kennen gegeven met het werk van de Protestantse Vrouwendienst te willen stoppen. De leeftijd noopt haar daartoe na 46 jaren trouwe dienst!

De meeste jaren was Joke actief in Nijmegen-Oost. Door krimp van het aantal leden en daardoor ook van de

inkomsten van de kerk was samenvoeging van de wijkkerken Oost, West en Zuid noodzakelijk geworden en kwamen de PVD- medewerksters ons, van de Maranathakerk, versterken.

We hebben grote bewondering voor al die jaren, dat Joke zich zo heeft ingezet voor de PVD.

Met alle bezoekers samen hebben we een loflied op haar gezongen, waarin een selectie van al haar 'dienstwerk' was opgenomen:

*Door de jaren heen is vaak het tij drastisch gekeerd:  
Oost 2 werd met Beek-Ubbergen door krimp eerst gefuseerd.  
Weer later kwam Oost 1 er ook nog extra bij  
En Zuid-West sloot toen de rij.*

*Al die jaren, Joke, was je er toch elke keer;  
Reed de mensen van Margriet ter kerke heen en weer.  
Hielp met rommelmarkt en zending, secretariaat;  
Je stond altijd paraat.*

*Uitjes hoorden er ook bij:  
Vroeger stonden de ouderen voor 2 bussen in de rij.*

*Wat heb je veel gedaan!  
En wij willen allen aan jou geven  
Veel licht op 't levenspad.*

Dat licht werd uitgereikt in de vorm van led-kaarsen. Ook een mooi boeket bloemen om onze dank te onderstrepen en een uitje met collega medewerksters in het vooruitzicht.

Centraal staat voor de PVD en stond voor Joke altijd "Ontmoeten", zoals verwoord in het volgende gedicht:

**ONTMOETEN:**  
*Naar mensen toegaan  
hen ontmoeten waar ze leven, hen ontmoeten waar ze zijn,  
niet met een boodschap; maar om hun boodschap te vernemen.  
Om te horen hoe hun leven van alledag is  
hoe hun leven met elkaar is  
en om te horen  
wat ze te dragen hebben en of ze het kunnen dragen  
met elkaar in gesprek zijn en bondgenoten van elkaar worden,  
want we verlangen naar ontmoeting!*

### Samenkomst maart

Nu ik dit bericht schrijf, zal deze bijeenkomst nog plaatsvinden. Ds. Dorst zal met beelden geïllustreerd te vertellen over de voettocht, die hij en zijn vrouw Ineke gemaakt hebben in Costa Rica. In het volgende kerkblad kunt u daarover een verslagje lezen.

### Passie- en Paasviering

Dinsdag 15 april van 14.30 tot circa 17.00 uur is er weer een Passie- en Paasviering van de PVD in de zaal van de Maranathakerk. Marleen Moggré zal onze zang begeleiden en dominee Wouter Slob zal het avondmaal bedienen en de overweging doen. De viering heeft als titel: Vallen en Opstaan. Na de viering eten en drinken wij nog wat met elkaar. De middag is van 14.30 tot circa 17.00 uur.

Namens alle medewerksters,  
Addie Wanders: tel: 024- 355 8471  
[abaddiewanders@hotmail.com](mailto:abaddiewanders@hotmail.com)





## Dankbetuiging

## Dankbetuiging familie van Ina Meewis

Beste broers en zussen in het geloof,

In 1959 schreef prinses Wilhelmina haar boek "Eenzaam maar niet alleen". Daar dachten we aan bij het schrijven van dit dankwoord. Ina Meewis was door haar leeftijd en dementie eenzaam geworden - haar beleving - maar ze was niet alleen - de werkelijkheid -. Want God was bij haar en ook u als gemeente en uw predikant waren er voor haar.

De pastorale bezoeken die Ina in het Gouden Hart kreeg en het betrokken worden bij kerkelijke activiteiten, waarvoor de PVD leden zich hebben ingezet, waren waardevol en hielpen Ina om minder alleen te zijn.

Wij zijn ook heel dankbaar voor alles wat ds. Slob rond het overlijden en de uitvaart heeft gedaan en de betrokken wijze waarop hij dat deed. Als familie wensen wij de Ontmoetingsgemeente in Nijmegen Gods nabijheid en zegen toe.

Henk en Gerard - zoons  
Cora en Johan - nicht en neef

## Activiteit

## Wijsgerige kring

We hebben ons het afgelopen seizoen met enkele grote denkers beziggehouden. Donderdag 24 april gaan we een wijsgerige kwestie bespreken: feitelikheden. Het speelt in onze tijd een belangrijke rol, en wordt te pas en te onpas gebruikt. Sommigen denken dat je door maar hard te roepen vanzelf feiten maakt.



Anderen hangen zware consequenties aan feitelikheden: alles wat dat niet is, is niet geloofwaardig. Met Pasen in het achterhoofd: hoe geloofwaardig is de Opstanding dan? En hangt dat af van feitelikheden? Inleider is Wouter Slob. Plaats van samenkomst: Maranathakerk, aanvang 20.00 uur.

## Ga jij vasten? Vast wel!

Wie mij een beetje kent, weet twee dingen van mij.

- 1: Ik geef mijn mond soms iets te snel en iets te hard een douw.
- 2: Ik ben net zo eigenwijs als wat ik lang ben, en het zal je verbazen hoeveel eigenwijzigheid er in 1 meter 65 past.

Zo ook dit keer. Een vriend en ik hadden het over het naderen van de Ramadan en de 40-dagentijd. Hij, als moslim, ging vasten, en ook ik vast al geruime tijd. Dus raakten we in gesprek over hoe en wat dan precies. Ik kan u vertellen: het uitleggen van christelijk vasten is niet per se makkelijk. Hij kwam tot de conclusie dat onze manier van vasten toch wel een beetje soft is. Dus, mijn tong sneller dan mijn brein, floepte ik eruit: "Alsof de Ramadan zo lastig kan zijn, je mag 's avonds toch gewoon eten?"

Nou, het is niet moeilijk te raden waar deze uitspraak op uitliep. Namelijk: het feit dat ik wel 'even' mee zou doen aan de Ramadan. En zo geschiedde.

Dag 1 kwam en ging. Dag 2 kwam en ging. Dag 3 kwam en ging. En ik moest toch schoorvoetend toegeven dat ik me lelijk had vergist.

Echt. Niet eten overdag? Ik ben sowieso een slechte eter, dus oké, te doen. Maar *geen water*? Wat een kwellung, *geen water*?! Elke vezel in mijn lichaam schreeuwde om een slok. Mijn hoofd bonsde, mijn concentratie was zoek, en tegen de tijd dat de zon onderging, voelde ik me alsof ik een marathon had gelopen zonder voorbereiding.

Ook het aantal keren dat ik bijna per ongeluk een slok nam, kan ik niet meer op één hand tellen. (Mocht u mij tegenkomen, vraag dan gerust naar het verhaal van de honing – mijn hele vrienden-groep heeft daar smakelijk om gelachen.)

Maar ja, daar was karaktereigenschap nummer 2: opgeven was geen optie. Dus ik zette door.

En dan was er nog de discussie die losbarstte toen mensen hoorden dat ik, als niet-moslim, de Ramadan vastte. Van verbaasde blikken tot half gefluisterde "Maar waarom zou je dát nou doen?" of, veel explicieter: "Je bent knettergek." Alsof vasten plotseling een exclusieve club was waar je alleen lid van mocht zijn met de juiste achtergrond. En eerlijk? Soms maakten die reacties het lastiger dan het vasten zelf. Want als je telkens moet uitleggen waarom je dit doet, voel je de twijfel van anderen bijna als een extra hongerklop op je schouders drukken.

Toch ben ik blij dat ik heb doorgezet. Want nu, een paar weken verder, merk ik iets bijzonders. **Er is rust.** Er is ruimte. In mijn hoofd, in mijn hart. Misschien zelfs meer dan ik normaal ervaar in de 40-dagentijd.

Dus misschien, heel misschien, is dit wel een blijvertje.







## Anneke de Vries

geestelijk verzorger in het Radboudumc

### Onze taak is...het vuur brandende te houden

In mijn plan om in de loop van de tijd een gesprek te hebben met alle pastores en geestelijk verzorgers die door de PGN zijn 'gezonden' met een speciale opdracht vordert al aardig, maar er is nog een aantal gesprekken te gaan.

In deze Over & Weer geef ik de hoofdlijnen weer van een prettig gesprek met Anneke de Vries. Anneke is PKN-predikant en werkzaam als geestelijk verzorger in het Radboudziekenhuis. Een aantal van de geestelijk verzorgers die gezonden zijn zien we als gemeente niet zo heel veel. Anderen wat meer, enerzijds omdat ze wel eens een preekbeurt voor hun rekening nemen, anderzijds omdat ze op geregelde tijden een van onze kerkdiensten als gemeentelid bezoeken. Of misschien ook wel door columns in Over & Weer, maar dan zie je ze niet 'live'.

In de voormiddag van vrijdag 31 januari had ik een gesprek met Anneke, in een vergaderkamer van de afdeling Zingeving en Spiritualiteit van het Radboudumc, de afdeling waar zij een van de zeven geestelijk verzorgers is.

#### 'Roots' in Rotterdam

Mijn eerste vragen voor zo'n gesprek zijn altijd: waar kom je vandaan en waar heb je je opleiding als predikant/geestelijk verzorger genoten? En: wat was de drijfveer om voor dit niet altijd gemakkelijke werk te kiezen? De bedoeling van die vragen is om een beetje een beeld te krijgen van wie mijn gesprekspartner als persoon eigenlijk is. Achter al die soms prachtige carrière-stappen en toga's schuilt een 'mens', en om wie gaat het dan in wezen?

Nadat ik eventjes voor onze afspraak heb zitten wachten, komt Anneke binnen met een stapeltje boeken onder haar arm. Boeken die zij heeft geschreven of waarvan zij de redactie heeft gevoerd en die illustreren wat zij alzo heeft gedaan of waar ze mee bezig is geweest.

Anneke vertelt mij dat ze is opgegroeid in een Rotterdams gezin van Nederlands-Hervormde snit, en geboren in 1964. Haar vader was werkzaam in verzekeringen, haar moeder tot de kinderen kwamen als medisch analiste. Anneke was de oudste van drie dochters. Toen zij tien jaar was verhuisde het gezin naar Arnhem wegens het werk van haar vader.

# INTERVIEW

### Studie en werk in universitaire wereld

Na de middelbare school begon ze met de studie Algemene Taalwetenschap aan de VU in Amsterdam. Ze was zo gegrepen door deze wetenschap dat ze na haar doctoraalexamen verder ging met promotieonderzoek naar de Petrus Canisiusvertaling van de Bijbel (een rooms-katholieke vertaling). Dit was de eerste vertaling die gebaseerd is op de grondtalen Hebreeuws, Aramees en Grieks. Volgens mijn gesprekspartner een bijzonderheid, omdat tot de jaren dertig vorige eeuw de katholieke Bijbelvertaling geënt was op het Latijn (de Vulgaat).

Tijdens haar onderzoek stuitte ze telkens op 'genderstereotype' vertalingen. Dat viel haar niet alleen op, het begon haar te intrigeren. Om een voorbeeld te noemen: als een man in een Bijbelverhaal iets doet en een vrouw doet hetzelfde worden in de vertalingen telkens andere beschrijvingen ervan gebezigd. Bijvoorbeeld als een vrouw met stemverheffing iets zegt, 'kijft' zij, een man 'schreeuwt'. "En dát gender-typische kom je op ontelbaar veel plekken tegen." Volgend op haar promotie in Amsterdam deed zij over dit fenomeen een postdoc-studie, in deeltijd, aan de toen nog bestaande Theologische Universiteit Kampen. Van beide onderzoeken laat ze mij de boeken zien die ze erover schreef.

Maar Anneke bleek in het wetenschappelijk werk, tijdens haar postdoc-periode, tóch niet die voldoening te vinden die ze er in het begin van had verwacht. De wetenschappelijke 'ratrace', een soort onderlinge wedstrijd om zo veel mogelijk te publiceren, stond haar pertinent tegen. Daar wilde ze niet voor kiezen en ze besloot toen nog 'maar' een andere (deeltijd)studie te gaan doen: theologie aan de universiteit in Utrecht. Plausibel. Immers, de interesse daarvoor was haar van huis uit niet vreemd. Zo combineerde zij haar postdoc-werk in Amsterdam met de deeltijdstudie theologie in Utrecht. Een drukke tijd, maar dat paste wel in de waarden die ze had meegekregen van haar ouders – normen en waarden uit een wat zwaardere denominatie binnen de Hervormde Kerk. Binnen die waarden is normaal, dat je hard werkt, goed je best doet, discipline toont en afmaakt waaraan je begonnen bent. De boeken die ze schreef en al die activiteiten die ze 'ernaast' deed en doet illustreren die hardwerkende instelling heel aardig.

### Naderhand gekozen voor het ziekenhuis

Toen het postdoc-deel van haar werk was afgerond, heeft ze parallel aan de theologiestudie enkele jaren als predikant/kerkelijk werker i.o. in twee protestantse wijkkerken in Amsterdam-Oost gewerkt. Daarna was ze als predikant/geestelijk verzorger een tijdje werkzaam in het AMC en het Anthonie van Leeuwenhoek ziekenhuis. Na afronding van de predikantenstudie en de verschillende werkervaringen, kwam het moment om een definitieve keuze te maken in haar carrièreloop. "Wat wil ik nu precies?" En dat werd uiteindelijk het werk van geestelijk verzorger in een ziekenhuis, waarbij dat onderdeel bent van een team. "Een mensenbaan", zoals zij dat uitdrukt. Dát had toch haar hart gestolen.

Na enige jaren kwamen ze hebben in het Spaarne Ziekenhuis in Heemstede kwam een vacature langs in het Radboudumc, een functie als geestelijk verzorger in een team en gecombineerd met een functie als pastoraal supervisor en KPV-trainer (KPV staat voor Klinische Pastorale Vorming). Mooier kon het niet, een "gouden kans". Dat was in 2009.

“Toen zijn mijn partner en ik ook van Amsterdam verhuisd naar Nijmegen, naar de Postweg in Oost”, aldus mijn gesprekspartner. “En hier in het Radboudumc werk ik nog steeds met groot plezier. Ik zal er ook niet meer weggaan.”

### Veel variëteit in haar werk

Mijn volgende vraag is wat nu precies haar werk in het ziekenhuis inhoudt? Enthousiast vertelt Anneke mij dat ze druk is met de begeleiding aan bed van patiënten en dat combineert met trainingen klinische pastorale vorming in het nascholingstraject van studenten. En ze schreef daar ‘tussendoor’ ook nog het boekje ‘Vrouwen in Bijbelvertalingen’; een boekje met name voor jongeren.

Ook heeft zij werk gehad aan de redactie van de herdenkingsbundel voor de 40-jarige Beroepsvereniging voor Geestelijk Verzorger in Zorginstellingen, ‘Zinnig Verband’ geheten.

En bovenop dit alles heeft zij nog een privé-praktijk voor pastorale supervisie en vervult zij gastdocentschappen.



Deze opsomming van al die activiteiten ontlokt mij de opmerking dat er erg hard gewerkt is en dat dit nog steeds gebeurt. Speelt hier soms de ‘calvinistische’ inslag soms een beetje mee? Anneke zit mij een beetje lachend aan te kijken, maar beaamt dit wel. Ze herkent die inslag goed bij zichzelf, een karaktertrek die een behoorlijk productieve periode heeft opgeleverd. “Overigens is dat nu wat minder geworden”, geeft ze mij te kennen, een klein stapje terug dus...

### Veel schakelen

Nog wat doorvragend over de verschillende kanten van haar werk – enerzijds bij mensen aan het bed die het vaak zwaar voor de kiezen hebben, anderzijds de trainingen voor jonge mensen – bevestigt zij dat er elke keer geschakeld moet worden, elke keer een knop om moet. Dat is aan de ene kant best vermoeiend, maar geeft ook veel energie. “Vooral mensen die een goed gesprek aan het bed waarderen, hun hart kunnen luchten en daar heel blij mee zijn, geeft mij veel voldoening. Daar doe je het voor. Ja, de combinatie van die verschillende taken is toch wel een heel mooie.”

Anneke vervolgt: “Daarom heb ik nog steeds veel passie voor mijn werk. Je doet werk dat van betekenis is: je probeert er te zijn voor de ander. En daar heb ik behoefte aan. Dat ontbrak in het werk op de universiteit. Het werk van geestelijk verzorger wordt binnen de Radboudgemeenschap gelukkig ook erg gewaardeerd. Wellicht komt die positieve houding voort uit de katholieke traditie, uit de katholieke signatuur van dit ziekenhuis.”

Ik ben nieuwsgierig of Anneke patiënten die niet protestants of niet kerkelijk zijn georiënteerd iets kan meegeven van haar eigen protestantse geloofsopvatting. Of dient dat juist in het ziekenhuis op de achtergrond te blijven? Zij vertelt mij dat het er bij haar vooral om gaat naar mensen te luisteren over wat hen dwars zit, of andersom waaruit ze kracht putten in hun leven.

“Ik wil hen niet primair iets meegeven vanuit mijn geloofsopvatting. Het gaat bij uitstek om de ‘bagage’ van de ander, en daar probeer je dan op in te spelen. En soms komt dan ook het geloofsleven ter sprake. Maar ik dring helemaal niets op.” En als je dat soms laat doorschemeren, boeit de meeste patiënten het niet eens van welke gezindte je als geestelijk verzorger bent.

### Liturgische vernieuwing

Ik vraag Anneke of ze wel eens een blijk van waardering ontvangt voor verleende bijstand aan inmiddels afgezwaaide patiënten? “Ja, dat komt wel eens voor en het is fijn om dan bijvoorbeeld via een kaartje te horen dat mensen de gesprekken gewaardeerd hebben.” Zij noemt als voorbeeld een patiënt die de ziekenzalving van haar ontving. Ziekenzalving? Dat is toch niet eigen aan het protestantisme, vraag ik onomwonden. “Ja zeker wel. Van ziekenzalving wordt al gesproken in Jacobus 5. Maar vóór de liturgische vernieuwing in de jaren zeventig moest men er in de protestantse kerken inderdaad niets van hebben en was dit sacrament alleen in de rooms-katholieke kerk gebruikelijk.”

Wij blijven in ons gesprek nog even hangen bij het feit, dat er tijdens die vernieuwing veel meer liturgische vormen zijn ‘binnengehaald’, althans in de niet orthodoxe kerkgenootschappen. Anneke somt mij er een aantal op: het antependium op de liturgische tafel, de Paaskaars, het tafelgebed bij een HA-viering i.p.v. het uitgebreide HA-formulier, het dragen van de stola door predikanten, en in de vieringen de Bemoediging, Groet, het Kyrië en Gloria. Dit zijn allemaal liturgische vormen die zijn overgekomen uit de RK-kerk. Anneke: “Dit zijn vormen die zich inmiddels in de dienst hebben bewezen en een vast onderdeel zijn geworden. Ze zijn heel mooi en hebben onze vieringen alleen maar verrijkt.” Ik kan het van harte met haar eens zijn.

### Geloofsopvatting

Een volgende vraag is persoonlijker. Hoe sta je zelf in het geloofsleven, hoe ga je daarmee om? Anneke benadrukt mij dat zij haar geloof ervaart als een groot geschenk. “Je wordt aanvaard als mens, met al je tekorten en narigheid die je met je meedraagt. En daar gaat een soort rust vanuit.” Zij probeert aan haar geloof in de praktijk handen en voeten te geven door er te zijn voor de ander die die aandacht op dat moment een beetje nodig heeft. Zoals met iemand meeleven bij ziekte, of concreet iets voor de ander doen. Daar gaat dan volgens haar ‘vanzelf’ een bepaalde uitstraling vanuit. Het geloof actief uitdragen? Nee, daar is ze niet zo van. “De houding naar de ander, dáár gaat het om.”

Mijn gesprekspartner geeft desgevraagd nog in het kort haar visie op de kerk van de toekomst. Onze protestantse kerk zal veel kleiner gaan worden, maar zal – hoe klein dan ook – wel altijd blijven bestaan. Anneke: “het gaat immers om de kerk van Christus en dat blijft altijd. Onze taak is daarbij om het vuur brandende te houden.” Voor zingeving kijken niet veel mensen meer naar de kerk. Zij zoeken het in een andere richting. Anneke: “Ook prima. Maar, als je wereldwijd kijkt, groeit de kerk in z’n algemeenheid wél. En ik kijk wat dit betreft dan ook liever wereldwijd.”

Terug naar ons eigen land. Een toeloop van jonge mensen zullen we volgens haar niet meer zien, uitzonderingen daargelaten. “Maar waar onze kerk meer werk van zou moeten maken, is het actiever benaderen van de veertigers en vijftigers. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat deze leeftijdscategorie nog wel open staat voor een vorm van kerkelijk leven.”

**Is er nog vrije tijd over?**

Genoeg gepraat over kerkelijke aangelegenheden. Mijn slotvraag op één na: is er naast al de drukke werkzaamheden nog wel tijd voor hobby's? Als antwoord krijg ik een rijke variëteit aan vrijetijdsactiviteiten voorgeschoteld. Ook daarin dus veel 'om handen'.

Anneke doet veel aan sport, zoals tweemaal in de week de sportschool, body-workout, fietsen en wandelen.

Verder wordt er – overigens minder dan voorheen – blokfluit gespeeld, boeken gelezen, regelmatige bezoeken gebracht aan concerten en musea. In de vrije tijd dus ook een volle agenda.

En wat ik zelf nog weet, maar niet genoemd in ons gesprek, Anneke doet ook de planning van gastpredikanten en vieringen voor de Stadskerk Nijmegen.

**Houd moed!**

Mijn gebruikelijke slotvraag is of er nog een boodschap is mee te geven voor onze PGN.

Anneke: "Nee, eigenlijk niet. Houd moed, zou ik willen zeggen. Er is namelijk geen reden de moed te verliezen. De kerk blijft immers bestaan. En steek vooral energie in de categorieën veertigers en vijftigers."

Volgens mijn gesprekspartner blijft het moeizaam om écht resultaat te halen uit het benaderen van jonge mensen. Hoewel... zij ziet echter dat er de laatste tijd in de diensten in de Maranathakerk méér jongeren zijn dan voordien. "Dat komt mogelijk door de nieuwe predikant in Nijmegen, waar kennelijk een aantrekkingskracht vanuit gaat..."

Een mooie veronderstelling waarmee ik dit prettige gesprek afsluit.

Gerbrand Hoek

**Hebreeuwse miniaturen****שלום****Aramees**

Het komt niet zo vaak voor dat er in de krant Aramees wordt gesproken, dus als het gebeurt is het de moeite waard er even bij stil te staan. In een ingezonden brief in *Trouw* citeert een lid van de Syrisch-Orthodoxe kerk woorden die 'wij in het Aramees [tijdens de vastenperiode] vaak zeggen: *Aloho m'barekh sowmokh* (Moge God je vasten zegenen)'.

Aramees, een zustertaal van het Hebreeuws, wordt wel 'de eerste wereldtaal' genoemd. Het is een taal met een lange geschiedenis en met veel varianten. Delen van de Bijbelboeken Daniël en Ezra zijn in het Aramees geschreven en vermoedelijk was Jezus' moedertaal een vorm van Aramees. Het citaat hierboven is in de variant die ontstond in het christelijke Syrië van de late oudheid.

Ondanks alle variatie ligt de verwantschap tussen Aramees en Hebreeuws er voor kenners duimendik bovenop. Zo lijkt het eerste woord uit het citaat, *Aloho*, op het Hebreeuwse *Eloah*, dat ook God betekent. In het Hebreeuws zou het gezegde kunnen luiden: *Eloah j'barekh sowmkha*, God zegene jouw vasten..

Lees alle miniaturen op

[www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen](http://www.arianverheij.nl/hebreeuwse-miniaturen)

## Eekhoorn & Konijn

### Konijn graaft maar door

Uit de grond duikt een kopje op dat onder het zand zit. Jawel! Konijn is voor vandaag klaar met graven. Hij schudt zich uit en nog eens en nog eens, want overal zit zand.

Maar wat is hij tevreden! En hij kan het niet laten: hij maakt sprongetjes en roept: "Ik heb een eigen huis!!!"

Op dat moment komt Eekhoorn aangelopen. Hij hoort Konijn schreeuwen, maar verstaat niet wat hij roept.

Eekhoorn zet het op een rennen: "Wat is er, Konijn? Heb je je pijn gedaan?"

Konijn moet er om lachen en roept: "Welnee, vriend, ik schreeuw omdat ik zo gelukkig ben!"



Eekhoorn kijkt verbaasd. "Waarom ben je ineens zo gelukkig? Ben je verliefd geworden of zo?"

Nee, gekkie, ik ben zo gelukkig omdat ik nu een eigen huis heb. Ik heb keihard gegraven en nu heb ik een grote ingang naar een kamer en... een nooduitgang. Je moet het beslist bekijken. Kom achter me aan."

En Konijn duikt in de grond. "Hé, waar blijf je nou?!" Konijn komt weer omhoog. "Kom mee, dit moet je zien! Waarom kom je nou niet?"

"Dat durf ik niet." zegt Eekhoorn.

"Ik ben bij je; er kan niets gebeuren! Ben jij nou mijn vriend?!"

"Ben jij al eens in de boom geklommen naar mijn huisje?"

"Nee, natuurlijk niet. Ik kan toch niet klimmen zoals jij!"

"Nou, en eekhoorns graven geen gangen, maar kruipen er ook niet in, omdat ze vrij in de bomen willen zijn."

Konijn gaat er even bij zitten en denkt diep na. "Dus omdat jij eekhoorn bent, klim je in bomen, en omdat ik een hol graaf kruip ik onder de grond. Maar... kunnen we dan wel vrienden zijn?"

"Dat is juist leuk dat we niet hetzelfde zijn, dan kun je avonturen beleven, die je anders niet meemaakt."

"O, gelukkig maar, want ik ben heel blij met jou als vriendje, Eekhoorn!"

Michèle en Hetty



## Protestantse Gemeente Nijmegen / Landwijk

### Kerkenraad

**Scriba:** G. Hoek, tel. (024) 356 51 77,  
06 - 163 003 28  
e-mail: [scriba.pgn@kpnmail.nl](mailto:scriba.pgn@kpnmail.nl)

### Kerkelijk bureau

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen  
Postbus 31406, 6503 CK Nijmegen  
Tel. 06 - 298 114 14 (dinsdag 10 - 12 uur)  
e-mail: [kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl](mailto:kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl)

### College van Kerkrentmeesters

Aanwezig in het Kerkelijk bureau op  
dinsdag 10-12 uur: tel. 06 - 298 114 14  
**Correspondentie:** bij voorkeur per mail  
[kerkrentmeesters.pgn@kpnmail.nl](mailto:kerkrentmeesters.pgn@kpnmail.nl)  
**Penningmeester:** Yvonne Sans  
**Bank:** NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.  
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN

**Collectebonnen:** boek 50 euro of een  
meervoud over naar rekeningnummer  
NL74 INGB 0008 2451 43 t.n.v.  
Prot.Gem. te Nijmegen, in NIJMEGEN  
o.v.v. 'Collectebonnen'

### Diaconaal bureau

Maranathakerk (zaal 4)  
Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen  
Geopend ma, di, do: 09.00 - 13.00 uur  
tel. 06 - 426 945 14, e-mail:  
[administratie@kerkinactie-nijmegen.nl](mailto:administratie@kerkinactie-nijmegen.nl)  
**Rekeningnr:** NL52 INGB 0000 9026 39  
t.n.v. Protestantse diaconie Nijmegen

### Voor diaconale hulpvragen:

tel. 06 - 426 945 of  
[diaconie@pkn-nijmegen.nl](mailto:diaconie@pkn-nijmegen.nl)

## Werkgroepen

- Beheer: [beheer@pkn-nijmegen.nl](mailto:beheer@pkn-nijmegen.nl)
- Communicatie:  
[communicatie@pkn-nijmegen.nl](mailto:communicatie@pkn-nijmegen.nl)
- Diaconie: [diaconie@pkn-nijmegen.nl](mailto:diaconie@pkn-nijmegen.nl)
- Inspiratie: [inspiratie@pkn-nijmegen.nl](mailto:inspiratie@pkn-nijmegen.nl)
- Jeugd & Jongeren:  
[jeugd@pkn-nijmegen.nl](mailto:jeugd@pkn-nijmegen.nl)
- Liturgie & Eredienst:  
[eredienst@pkn-nijmegen.nl](mailto:eredienst@pkn-nijmegen.nl)
- Pastoraat:  
[pastoraat@pkn-nijmegen.nl](mailto:pastoraat@pkn-nijmegen.nl)

## Colofon

**Over & Weer is het kerkblad van de  
Protestantse Gemeente  
Nijmegen/Landwijk**

### Wilt u kopij aanleveren?

Kopij voor het volgende nummer uiterlijk  
zondag 27 april aanleveren via:  
[over&weer@kerkinactie-nijmegen.nl](mailto:over&weer@kerkinactie-nijmegen.nl)  
Dit nummer verschijnt 13 tot 16 mei.

U kunt Over & Weer ook digitaal lezen:  
[www.pkn-nijmegen.nl/communicatie/  
over-en-weer](http://www.pkn-nijmegen.nl/communicatie/over-en-weer)

### Adreswijzigingen en opzeggingen:

tel. 06 - 29811414, dinsdag 10-12 uur  
e-mail: [kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl](mailto:kerkelijkbureau.pgn@hetnet.nl)

### Geen Over & Weer ontvangen?

Neem dan contact op met de redactie  
via mail of tel. 06 - 426 945 14.

**Medewerkers:** Sabine Schols en  
Franz van Vlaanderen (redactie),  
Cor Sikkens (fotografie)

### Over & Weer rekeningnummer:

NL04 INGB 0000 1264 36  
ten name van Prot. Gem. te Nijmegen

**Druk en verzending:** Editoo (Arnhem)

## Algemene adressen

### Maranathakerk

Steenbokstraat 86, 6531 TH Nijmegen  
[www.pkn-nijmegen.nl/](http://www.pkn-nijmegen.nl/)

**Koster:** Willem van Tilburg,  
tel: (024) 355 45 20, e-mail:  
[koster@maranathakerk-nijmegen.nl](mailto:koster@maranathakerk-nijmegen.nl)

### Bereikbaarheid pastoraat

Hendrik Jan Bosman,  
tel: (024) 354 1133 / 06 - 413 613 27  
e-mail: [hendrik.jan.bosman@gmail.com](mailto:hendrik.jan.bosman@gmail.com)

### Ontmoetingskerk

Meijhorst 70-33, 6537 EP, tel. 344 39 56  
[www.ontmoetingskerk.net](http://www.ontmoetingskerk.net)  
[secretariaatpgn@ontmoetingskerk.net](mailto:secretariaatpgn@ontmoetingskerk.net)

### Bespreking kerkruimtes:

via de website (zoek op 'zaalbeheer')

### Bereikbaarheid pastoraat

Zie pag. 'Nieuws vanuit de vierplekken'

**Auto-ophaaldienst:** Annelotte de  
Bruijn, [autodienst@pkn-nijmegen.nl](mailto:autodienst@pkn-nijmegen.nl)  
of tel. 06 - 816 282 93

### Kleine Bartholomeüskerk

Nieuwe Holleweg 2, 6573 DX Beek-  
Ubbergen

### Bereikbaarheid pastoraat

Jeanette van der Zande  
e-mail: [jvanderzande8@upcmail.nl](mailto:jvanderzande8@upcmail.nl)  
tel. 06-253 073 69

### Oecumenische Studentenkerk

kerkgebouw: Erasmuslaan 9a  
ds. Marieke Fernhout, tel. (024) 361 91  
88 (algemeen) mobiel: 06 - 234 366 53  
e-mail: [marieke.fernhout@ru.nl](mailto:marieke.fernhout@ru.nl)  
website: [www.ru.nl/studentenkerk](http://www.ru.nl/studentenkerk)

### Luthers Zuid Nederland

kerkgebouw: Prins Hendrikstraat 79  
Coördinatie: prof. dr. em. M. Matthias  
e-mail: [mmatthias@pthu.nl](mailto:mmatthias@pthu.nl)

### Pompestichting

ds. Bauk Zondag, tel. (024) 35 27 600 /  
mobiel: 06 - 229 875 97  
e-mail: [b.zondag@pompestichting.nl](mailto:b.zondag@pompestichting.nl)

### Radboudumc

ds. Anneke de Vries,  
mw. Jocelyn van Nieuwenhuijzen,  
e-mail: [anneke.devries@radboudumc.nl](mailto:anneke.devries@radboudumc.nl)  
tel. (024) 361 33 20

### Canisius Wilhelminaziekenhuis

ds. Andrea Visser, tel. (024) 365 86 69  
e-mail: [andrea.visser@cwz.nl](mailto:andrea.visser@cwz.nl)

### Stichting Kalorama

Daniëlla Martina  
tel. (024) 684 77 77

### Stadskerk Nijmegen

Ron Visser  
e-mail: [info@stadskerknijmegen.nl](mailto:info@stadskerknijmegen.nl)

## Data kopijsluiting 2025



- nr 4 - zondag 27 april
- nr 5 - zondag 15 juni
- nr 6 - zondag 10 augustus
- nr 7 - zondag 14 september
- nr 8 - zondag 26 oktober
- nr 9 - zondag 30 november



Op zondag 9 april vond een dienst over vrede, liefde en verbondenheid plaats in de Maranathakerk, voorbereid door de gespreksgroep JIP.

Lees een uitgebreid verslag op pag. 6



## Paasdatum

Ooit, aan het begin van mijn studie theologie in Groningen, ging ik mee met een reis naar Oost-Europa. Roemenië en Hongarije, toen nog achter het IJzeren Gordijn. Om allerlei redenen was het een indrukwekkende ervaring. Eén van de aspecten was dat we de Paasnacht in een klooster in Roemenië meemaakten. Vanaf ongeveer 11.15 tot 3.45 uur staan in een overvolle kerk; dat ga ik niet snel vergeten.

Het vreemde was wel dat wij in Nederland net een week eerder Pasen hadden gevierd. De orthodoxen in het Oosten liepen dus week achter. Of wij vóór. Net hoe je er tegen aan kijkt. Het viel me toen niet zo op; kennelijk gewoon een andere datum. Maar het bleek dat er gedurende de eeuwen veel over gesteggeld is: de paasdatum.

Aanvankelijk werd het christelijke Pasen op dezelfde dag als het joodse Pesach gevierd. Dat is een vaste datum: de 14e Nissan. Nadeel daarvan is dat het steeds over de weekdays verschuift; net als 'ons' kerstfeest. Op het concilie van Nicea, dit jaar precies 1700 jaar geleden werd niet alleen de basis gelegd voor het dogma van de triniteit, maar ook de paasdatum vastgesteld.



Of althans: werd bepaald dat het altijd op een zondag moest vallen. Niet zomaar een verandering... Het zorgde voor een breuk met het joodse Pesach, en het zou een enorme klus blijken om ieder jaar weer te bepalen op welke zondag het dan precies moest vallen. De afspraak was: de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente. De lente op het noordelijk halfrond; het zuidelijk halfrond kent andere seizoenen, en had maar in te schikken.

Het lijkt een simpele formule, maar in de loop der eeuwen bleek het verre van eenduidig. Pasen werd in verschillende kerken soms met een maand verschil gevierd. 'Onze' Christus was al opgestaan, maar 'hun' Christus liet nog even op zich wachten, zoals de paus onlangs nog grapte. Het gebruik van een maankalender of een zonnecalender maakt verschil, en schrikkeljaren gooien ook roet in het eten. Uiteindelijk zou de Duitse wiskundige Gauss in 1800 een ingewikkelde manier bedenken om de Paasdatum voor altijd vast te stellen. Het werkt bijna altijd. Pas in het jaar 4200 wordt het de vraag of het 13 of 20 april moet zijn. Dat is verder weg dan wij van de geboorte van Jezus afzitten. Tegen die tijd hebben ze er vast iets op bedacht.

Ds Wouter Slob